

Zimozel severní

Linnaea borealis L.

Stupeň ohrožení: A1

POPIS

Jedná se o vždyzelený, nízký plazivý keřík, dorůstající délky až 4 m. Listy jsou jednoduché, vstřícné, krátce řapíkaté. Čepel eliptická až široce vejčitá, na špičce se 2-4(6) pilovitými zuby, asi 0,5-1,5 cm dlouhá. Svrchu je tmavo zelená, ze spodu světlejší, lysá nebo s oděnými žilkami. Květy obvykle po 2 na bočních stoncích, nicí, stopkaté, vonící po vanilce. Koruna má bílou až růžovou, vzácně fialovou barvu, je zvonkovitá až nálevkovitá, uvnitř má 4 tyčinky. Plody jsou nažky asi 3 mm dlouhé, na povrchu žláznatě chlupaté.

EKOLOGICKÉ NÁROKY

Druh snášející i silnější zástin, pro dobré kvetení však vyžadující otevřené prostranství. Snese vodu trvale u půdního povrchu. Je schopen růst i na rašeliništích, na půdách kyselých, obohacených vodou.

Byl součástí společenstev tříd *Vaccinio-Picetea* a *Oxycocco-Sphagnetea*.

ROZŠÍŘENÍ

Druh se vyskytoval v Krkonoších a v Jizerských horách, na rašeliništích, ve smrčinách i v klečovém pásmu. Výskyt na jiných místech ČR (Plzeňsko, Jeseníky aj.) je nepravděpodobný. Dnes v ČR vyhynulý taxon. Celkový areál je boreální a arktická část severní polokoule kromě Islandu, zasahuje až na Kavkaz.

PŘÍČINY OHROŽENÍ

Vyhynulý druh. Poslední zprávy o daném druhu pocházejí z 80. let minulého století, nebyl v posledních letech potvrzen.

SEZNAM LITERATURY

BOHLIN A., 2008. *Linnaea–Aretsväxt 2007 (Plant of the year 2007)*. Svensk Botanisk Tidskrift 102:206–207. Uppsala

GRULICH V., 2012. *Red List of vascular plants of the Czech Republic, 3rd edition*. Preslia 84: 631–645.

HELENURM K., BARRETT S. C. H., 1987. *The productive biology of boreal forest herbs II. Phenology of flowering and fruiting*. Canadian Journal of Botany 65: 2047-2056.

HOLUB J., 2000. *Černá listina vymizelých taxonů květeny České republiky a Slovenské republiky*. Preslia 72: 167-186.

HOLUB J. & PROCHÁZKA F., 2000. *Red list of vascular plants of the Czech Republic - 2000*. Preslia 72: 187-230.

CHRTEK J., 1997. *Caprifoliaceae*. In: SLAVÍK B. (eds.), *Květena České republiky*, vol. 5, Academia, Praha.

NIVA M., SVENSSON B. M., KARLSSON P. S., 2003. *Nutrient resorption from senescing leaves of the clonal plant Linnaea borealis in relation to reproductive state and resource availability*. Functional Ecology 17: 438–444.

NIVA M., SVENSSON B. M., KARLSSON P. S., 2006. *Effects of light and water availability on shoot dynamics of the stoloniferous plant Linnaea borealis*. Ecoscience, 13(3):318-323.

PLOCEK A., 1986. *Květena Jizerských hor 4. Balsaminaceae–Cyperaceae*. In: Sborník severočeského muzea, Přír. vědy 15, Severočeské muzeum Liberec.

PROCHÁZKA F. (ed.), 2001. *Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000)*. Příroda 18: 1-166.

SKALICKÝ V., 1998. *Fytogeografické členění ČSR*. In: Květena ČSR, 1. HEJNÝ S., SLAVÍK B. (eds.). Academia, Praha, pp. 103–121.

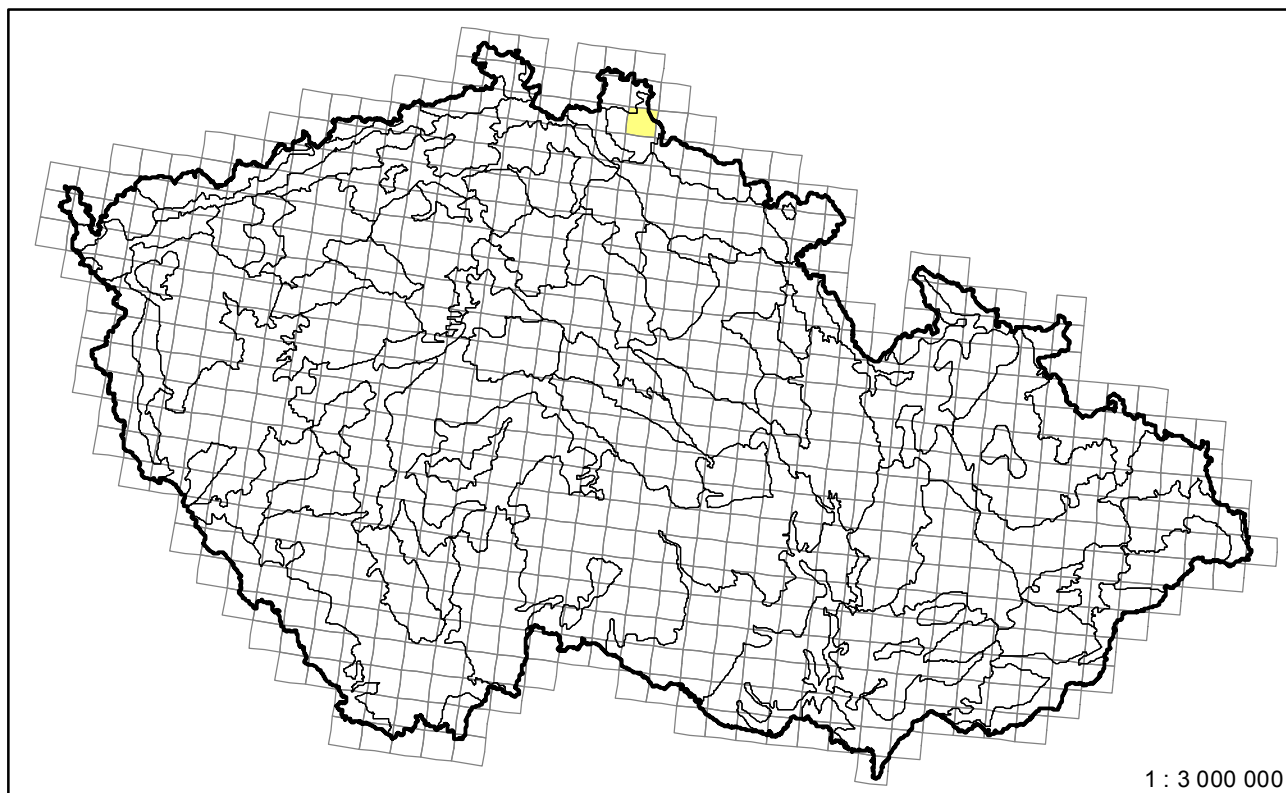
TORBRJORN A., 2006. *Ethnobotany of Linnaea borealis (Linnaeaceae) in Norway*. Botanical Journal of the Linnean Society 151: 437–452.

ÚRADNÍČEK L., MADĚRA P., TICHÁ S., KOBLÍŽEK J., 2010. *Woody plants of the Czech Republic*. Lesnická práce, Kostelec nad Černými lesy.

WILCOCK C. C., JENNINGS B., 1999. *Partner limitation and restoration of sexual reproduction in the dwarf shrub Linnaea borealis L. (Caprifoliaceae)*. Protoplasma 208: 76-86

Výskyt do roku 2000

počet lokalit 1

Výskyt po roce 2001

